

FILIPENDULA VULGARIS MOENCH TERUGGEVONDEN BIJ GENNEP.

(ontv. 7 nov. 1957)

De in Nederland als enig bekende groeiplaats van *Filipendula vulgaris* Moench (*F. hexapetala* Gilib.) nabij het Sanatorium "Zonlichtheide" te Gennepe, is enkele jaren geleden ten offer gevallen aan de zandwinning, die daar in de Maasuiterswaard heeft plaatsgevonden.

Onze vreugde was dan ook groot toen wij bij een, overigens vergeefse, speurtocht naar *Serratula tinctoria* achter het bos van "Zonlichtheide" een flink aantal van deze reeds uit onze flora geschrapte soort mochten terugvinden.

De planten staan er, over een oppervlakte van enkele vierkante meters, juist zoals Oberdorfer in zijn *Excursionsflora* aangeeft "gesellig" in een "Halbtrockenrase". In de opname, die wij van dit droge grasland op lemige bodem maakten, neemt *Festuca rubra* subsp. *commutata* Gaud. de belangrijkste plaats in. Daarnaast komt ook veel *Agrostis tenuis* voor en verder behalve *F. vulgaris* o.m. *Arrhenatherum elatius*, *Anthoxanthum odoratum*, *Trifolium medium*, *Sarothamnus scoparius*, *Stellaria graminea*, *Hypericum perforatum*, *Senecio jacobaea*, *Campanula rotundifolia*, *Hieracium pilosella* en *Achillea millefolium*. In de naaste omgeving ook *Sedum telephium*, *Pimpinella saxifraga* en, vooral in het aangrenzende struweel *Stachys officinalis*. De daar nu wel verdwenen *Serratula tinctoria* paste ook heel goed bij dit misschien als een "wechselfeucht" vorm te beschouwen type van een in ons land reeds eerder door De Vries en Westhoff onderkend, tot de droge graslanden behorend gezelschap, dat zij voorlopig met de naam *Agrostidetum tenuis* aanduiden.

Oberdorfer beschouwt *F. vulgaris* als een klassekensoort van de Brometea, die vooral in het Mesobrometum optreedt, maar bv. ook in lichte bosjes op droge, leemhoudende grond. De soort komt in Midden Europa verder voor in overgangen van Mesobromion- naar Moliniongezelschappen, terwijl eerstondergetekende de soort uit Frankrijk anderzijds ook kent van overgangen tussen zeer droge Xerobromion-, c.q. Festucion vallesiacae-vegetaties, naar heideachtige begroeiingen en ook in de halfschaduw van Sleedoorn-struwelen en Quercion pubescentis-gemeenschappen tezamen met o.a. *Anemone pulsatilla*, *Calluna vulgaris*, *Brachypodium pinnatum*, *Teucrium chamaedrys*, *Carex montana* en *Stachys officinalis*.

V. Westhoff en Chr.G.v.Leeuwen.